

Først og fremmest skal forslaget tilgodese de grupper, som hidtil har fået den ringeste andel af de samlede uddannelsesstilbud.

Der kan i denne sammenhæng især nævnes de korttidsuddannede samt dem, der har en mangelfuld eller slet ingen erhvervsuddannelse, og som oftest er uden aktuel erfaring fra arbejdsmarkedet.

De hjemmearbejdende, uddannede kvinder eller korttidsuddannede kvinder skal sikres reelle muligheder for at deltage i voksenuddannelses tilbuddene.

Betalt frihed til uddannelse er nødvendig af hensyn til den teknologiske udvikling og strukturforandringerne i samfundet, og det skal gennemføres i takt hermed.

Ved fuld udbygning af voksenuddannelsesreformen er det målet, at alle voksne får mulighed for en livslang læring, og at der sker en nødvendig fleksibilitet og rotation på arbejdsmarkedet.

Kravene om en arbejdsmarkedspolitisk indsats

Skal den enkeltes muligheder for at kvalificere sig ud fra individuelle og samfundsmæssige behov sikres, er det nødvendigt at gennemføre reformen om betalt frihed til uddannelse igennem 2 love: lov om betalt frihed til uddannelse (lønmodtgørelsesordningen) og lov om ret til frihed til uddannelse (orlovsordningen).

Lovene skal virke på og i tilknytning til arbejdsmarkedet. De kan udfyldes, suppleres og smidiggøres gennem overenskomsterne. I de tilfælde, hvor der ikke aftales en opfølgning af reformen, gælder lovens tekst.

Såfremt betalt frihed til uddannelse alene gennemføres via overenskomsterne, vil disse uddannelsesmuligheder ikke komme til at omfatte alle lønmodtagere. Lønmodtagernes mulighed for alsidig udvikling må sikres. Det forudsætter, at lønmodtagerne sikres en individuel ret til fuld frihed og mulighed for selv at vælge mellem de uddannelsesstilbud, der omfattes af reformen. Endvidere skal det være frivilligt at gøre brug af sin uddannelsesret.

Af disse grunde er det helt afgørende nødvendigt, at betalt frihed til uddannelse fastlægges gennem lovgivning og med en mulighed for at smidiggøre loven gennem overenskomsterne.

Desuden er det et bærende princip i dansk lovgivning, at sikring af befolkningens uddannelsesniveau er en samfundsopgave. Loven om frihed til uddannelse skal tilrettelægges således, at de lønmodtagere, der har de mest ubekvemme forhold på arbejdsmarkedet og deltidsordninger får reel mu-

lighed for at deltage i uddannelse i mindst samme omfang som de lønmodtagere, der arbejder heltids inden for den normale arbejdstid.

Kravene til en uddannelsespolitisk indsats

Gennem følgelovgivning skal forsøgs- og udviklingsarbejdet styrkes på alle voksenundervisningsområder.

På såvel folkeoplysningsområdet som enkeltfagskurser bør nyt undervisningsindhold og nye undervisningsformer udvikles, således at undervisningen i endnu større omfang end i dag tager udgangspunkt i deltagerens behov og livsgrundlag. Enkeltfagskursernes moduler og prøvebestemmelser skal ændres, således at de passer til behovene hos de deltagere, der er omfattet af betalt frihed til uddannelse. En følgelovgivning skal ligeledes sikre økonomisk støtte til indretning af eksisterende lokaliteter, så de bliver egnede som rammer for voksenuddannelse.

Desuden skal der kunne gives økonomisk støtte til oplysningsarbejde omkring uddannelsesmuligheder og vilkår for at deltage.

I dette arbejde bør organisationer i bred forstand inddrages, bl.a. for at styrke folkeoplysningen. Også organisationerne på arbejdsmarkedet vil få en særlig opgave i denne forbindelse på grund af deres nære tilknytning til medlemmerne og særlige forudsætninger for opsøgende arbejde.

I en følgelovgivning skal det sikres, at der kan ydes tilskud til børnepasning, samt at der findes faktiske børnepasningsmuligheder, således at familier og enlige med børn har lige så gode muligheder for at deltage i uddannelse som andre lønmodtagere.

Gennem en følgelovgivning bør det også sikres, at hjemmearbejdende husmødre sikres mulighed for at deltage i et uddannelsesstilbud, og at ingen hindres i at deltage i uddannelsesforløb som følge af geografiske hindringer.

Voksenuddannelsesreformens beskæftigelsesmæssige konsekvenser

Lovforslagene skal ses som en helhed. Det er en uddannelsesreform. Men deres forudsætninger skabes gennem en arbejdsmarkedspolitisk indsats og en udvikling af voksenundervisningen.

Betalt frihed til uddannelse skal derfor også ses som led i en offensiv krisepolitik. Reformen er ikke løsningen på alle problemer – demokratiske, uddannelsesmæssige eller beskæftigelsesmæssige – men den er ét af flere nødvendige led i strategien